

Butlletí electrònic de la SCEA

núm.82, desembre 2008

Vacances secretaria

La Secretaria de la SCEA, Ariadna Pomar, farà vacances del 8 al 28 de desembre. La Mariona Bigas, que ens ha ajudat amb la organització del Fòrum d'EA estarà per la SCEA la segona i tercera setmana de desembre.

Bon Nadal i Bones Festes!

Fòrum d'Educació Ambiental 2000+8

El passat 21,22 i 23 de novembre es va celebrar el Fòrum d'EA a Llançà. Aquest any l'objectiu era renovar les línies estratègiques per l'Educació Ambiental plantejades en el Fòrum 2000.

El Fòrum va començar el divendres al vespre, quan alguns dels 89 inscrits van començar a instal·lar-se a l'Hotel Berí, on ens van acollir molt hospitalàriament tot el cap de setmana. La nit va acabar amb una vetllada acompanyada de rom cremat i converses de sobretaula.

El dissabte 22 va iniciar-se amb la rebuda de la resta de participants a la Casa de Cultura de Llançà per part de l'alcalde i del president de la SCEA, Lluís Pagespetit. A continuació Teresa Franquesa, sòcia i presidenta de la SCEA en el Fòrum 2000, va fer una reflexió sobre els canvis que hi han hagut des de l'inici del procés del Fòrum fins a l'actualitat. La ponència marc sobre el Libro Blanco de la Educación Ambiental amb el títol "10 anys del Libro Blanco de l'EA " a càrrec de Suana Calvo, del Ministerio de Medi Ambiente, Medio Rural y Marino, va servir per entendre aquest procés homòleg al Fòrum, però d'escala estatal.

A continuació es van formar quatre grups de treball, segons els àmbits definits prèviament en el Fòrum: 1- El marc conceptual: objectius, models i mètodes, 2- Instruments per créixer i consolidar-se: formació, participació i comunicació, 3- Escenaris i actors del sistema educatiu formal, 4- Educadors ambientals: xarxes i equipaments. Fins a l'hora de dinar, els participants de cada grup van tenir temps de presentar experiències i projectes que estan desenvolupant per posar en comú les línies de treball actuals, dins de cada àmbit.

A la tarda va continuar el treball en grups, però ara per fer una revisió de propostes. L'objectiu era fer un repàs de la vigència dels objectius i les línies estratègiques definides ara fa deu anys.

A la pausa del berenar Joan Antoni Melé, director de Triodos Bank a Catalunya i les Balears, va fer una xerrada sobre el funcionament d'aquesta banca ètica. Després del petit descans, els quatre grups van fer la síntesi de les noves aportacions fetes al document.

A les 8 del vespre, a la sala d'actes de la Casa de Cultura, hi va haver la conferència "Gastronomia i desenvolupament sostenible" a càrrec de Pep Palau, director del Fòrum Gastronòmic Girona '09, i seguidament es va poder gaudir d'un petit tast gastronòmic a l'hotel.

Després de sopar, i per tancar una jornada intensa de treball, les activitats lúdiques van continuar a la sala d'actes amb la representació de l'obra de teatre "Les dones del bandoler", escrita per la sòcia Margarida Feliu i representada per sòcies de l'entitat.

Diumenge 23 va començar el dia amb la presentació de les conclusions de cadascun dels quatre àmbits de treball a càrrec dels dinamitzadors (Esther Fanlo, Anton Aymemí, Hilda Weissmann i Carme Dolz). Després d'una sessió posterior de precis, preguntes i opinions per part dels participants, queda la sessió posterior d'arribar al consens de propostes i aprovar el document, que es farà durant el mes de gener a partir d'un procés participatiu virtual "Delibera".

Tot i que la tramuntana que bufava no va permetre fer la sortida guiada al Cap de Creus amb vaixell, els participants van poder gaudir d'un itinerari a peu pels volts de Llançà.

Ja per tancar tot el seguit d'actes del Fòrum, els socis de la SCEA van assistir a la presentació del Pla Estratègic de l'Entitat, que va anar a càrrec de Júlia Garcia, vicepresidenta de l'entitat.

Així s'acabava una nova edició del Fòrum 2000 d'EA, que ha servit per repassar, reflexionar, i aportar noves perspectives per renovar l'EA davant els reptes de la sostenibilitat. Com sempre, una trobada per aprendre, compartir experiències i gaudir de l'entorn i les activitats lúdiques que l'han complementat.

Al mes de març sortirà la publicació amb la redacció del nou document d'objectius i línies estratègiques i el recull d'experiències i comunicacions exposades pels inscrits.

Enguany, la participació de deu joves voluntàries ha ajudat a l'organització del Fòrum. Tant la SCEA com elles mateixes valoren la feina molt positivament.

Les voluntàries de l'IES d'Olot han fet arribar les seva opinió:

“La veritat és que aquest cap de setmana llarg a Llançà ens ho varem passar molt bé i en tot moment varem intentar ajudar en tot el que fes falta. Ens varem adonar de moltes coses sobre l'educació ambiental que no sabíem ni que existissin, com per exemple el mateix grup SCEA, també veníem amb una idea molt simple sobre el món de l'educació ambiental, molt limitades amb les nostres expectatives, i la veritat és que varem veure que l'educació ambiental no consistia només en el medi ambient (les plantes) en general, sinó en tot allò que fos possible per conservar una Terra cada vegada més perjudicada per nosaltres, els éssers humans.

Totes ens varem sentir molt ben acollides en tot moment i ben guiades per a tothom, ja que al no haver estat mai en un fòrum ni haver fet de voluntàries suposava un món molt diferent per a nosaltres, però la veritat és que no ens va costar gens adaptar-nos.

Creiem que totes aquestes coses es fan per aprendre coses noves, per conèixer gent i per passar-nos-ho bé. Així doncs donaríem la nostra valoració més que positiva al fòrum. Ho tornariem a repetir!”

Per veure la notícia d'aquesta edició del Fòrum de la Televisió TramuntanaTV, [cliqueu aquí](#)

Pla Estratègic

Continua el desenvolupament del pla estratègic de la SCEA 2008-2011 amb la vostra participació.

Fins ara s'han fet trobades en forma de tallers presencials oberts a la participació dels socis i de les sòcies que ens han permès fer una proposta de “Missió” (la raó de ser de la SCEA); i de “Visió”, (com veiem el futur de la SCEA d'aquí a un nombre d'anys concret), en aquest cas pel període 2008-2011. L'observació conjunta de la “missió” i de la “visió” que podeu trobar al bloc del pla estratègic configura els valors essencials de la nostra organització.

A partir d'ara començarem a determinar els eixos o les línies estratègiques que responguin a la pregunta “què volem fer d'aquí a 4 anys?” i es concretaran les accions a realitzar.

Us necessitem! Com fins ara, es podrà participar de forma presencial, assistint als tallers presencials als quals us continuarem convocant, i a través del bloc del pla estratègic.

Recordeu que l'adreça del bloc del pla estratègic és la següent:

<http://scea.blog.pangea.org>.

Maleta de l'Aigua

En el marc del conveni del Servei de Documentació d'Educació Ambiental (SDEA), la SCEA va presentar un projecte denominat La Maleta de l'Aigua a la convocatòria de subvencions que ofereix l'Ajuntament de Barcelona anualment. Se'ns va concedir la subvenció i actualment s'està duent a terme l'elaboració de La Maleta de l'Aigua. Es tracta d'una selecció de recursos sobre la temàtica de l'aigua, adreçats al professorat i l'alumnat de centres d'educació infantil i primària. Seguirem informant!

Mataró Educació i Sostenibilitat

Com ja vàrem anunciar a través del butlletí, durant aquest any la SCEA ha assessorat i donat suport a l'Ajuntament de Mataró en el procés de definició d'una estratègia d'educació per a la sostenibilitat al municipi (projecte Mataró Educació i Sostenibilitat – MES). El projecte va arribar a la SCEA a través de dues sòcies a qui l'Ajuntament de Mataró s'havia adreçat, les quals el van proposar a la nostra entitat.

El procés va tenir lloc de gener a juliol i es va fer de manera participativa tant internament dins l'Ajuntament -amb la creació d'un equip coordinador interdepartamental- com externa -a través d'un grup de treball format per membres del Consell Municipal de Medi Ambient i altres persones interessades. També es van entrevistar vint-i-cinc agents clau del municipi, per recollir informació de caràcter diagnòstic i propostes d'actuació.

L'estratègia resultant contempla vuit objectius i trenta-quatre actuacions adreçades a diferents col·lectius de la ciutat (associacions, empreses, àmbit escolar, treballadors de l'Ajuntament, públic general...). El projecte més emblemàtic és la creació d'un equipament de referència per a l'educació per al desenvolupament sostenible a Mataró. L'equipament està vinculat de manera directa o indirecta a la majoria d'actuacions proposades.

El document definitori de l'estratègia inclou, a més dels objectius i la descripció de les actuacions, informació sobre el procés de desenvolupament de l'estratègia, marc conceptual, diagnosi, propostes per a l'avaluació de les actuacions i per al seguiment de l'estratègia en la seva globalitat i criteris de qualitat. Va ser presentat al Consell de Medi Ambient de Mataró el passat mes d'octubre. Posteriorment l'Ajuntament de Mataró ha demanat a la SCEA pressupost per la realització d'una de les actuacions, l'elaboració d'un catàleg de recursos d'educació per a la sostenibilitat.

Recursos a l'abast

Per iniciativa del grup de treball de documentació, la SCEA va presentar a la convocatòria de subvencions de la Diputació de Barcelona d'enguany el projecte "Recursos a l'abast". La Diputació no ha concedit la subvenció, però la SCEA valorarà la possibilitat de cercar altres fonts de finançament si hi ha socis interessats en desenvolupar el projecte. "Recursos a l'abast" proposa la creació d'una base de dades de referència de recursos d'educació ambiental accessible a través d'internet, que faciliti la seva identificació i localització i que permeti als usuaris fer-ne una valoració. Els recursos poden ser tant d'àmbit local (vinculats a centre d'educació ambiental, a un centre de recursos, a un

Ajuntament...) com d'abast més ampli. Seguint el model dels reculls de recursos elaborats per la SCEA en conveni amb l'Ajuntament de Barcelona, es pensa en recollir lectures bàsiques, lectures d'aprofundiment, llibres per a infants i joves, materials didàctics, audiovisuals, material multimedia, jocs, webs, activitats, visites, etc. Els recursos es podrien seleccionar segons diversos criteris (tipus de recurs, destinataris, temàtica...). Els que no fossin accessibles a la xarxa s'indicaria on obtenir-los i condicions.

FEEA i Seminari d'Entitats d'Educació Ambiental

Els passats 7, 8 i 9 de novembre va tenir lloc a Cuacos de Yuste, Extremadura el IX Seminario de Entidades de Educación Ambiental de l'Estat Espanyol. La SCEA va participar, com cada any hi va assistir en representació la sòcia Júlia García.

El Seminario d'aquest any tenia dos objectius, per una banda analitzar el treball que s'ha fet a nivell de Seminario durant tots aquests anys, i a tal efecte es va utilitzar una dinàmica de "dianes" que van reflectir ens quins aspectes s'havien aconseguit millors resultats. Alguns d'aquests han estat la constitució de la Federación de Entidades de Educación Ambiental (FEEA), o el treball portat a terme pel grup de Professionalització. Com a tasca pendent, en canvi, es va constatar que la Difusió dels projectes no s'havia assolit en cap dels processos treballats els diferents anys.

D'altra banda, i com a segon objectiu del Seminario, es va celebrar la Assemblée de la Federación de Entidades de Educación Ambiental (FEEA), constituïda legalment al juliol d'aquest mateix any. Com a resultat de l'Assemblée, es va formar també la nova Junta pels propers 3 anys, en la qual la SCEA tindrà el Càrrec de Secretaria, l'Associació Valenciana la Presidència i Cantàbria la Tresoreria. La primera acció acordada per la FEEA va ser la sol·licitud d'una visita amb la Ministra de Medi Ambient, Medi Rural i Marí, que en aquests moments ja està en tràmit. També es va escollir el logotip de la Federació, que finalment serà aquest, presentat per València:

Moltes gràcies als que vareu votar els logotips que vam presentar des de la SCEA!

El diumenge 9 de novembre vàrem visitar el Monasterio de Yuste, residència de Carlos V durant els últims mesos de vida, i un dels pobles emblemàtics del Valle de la Vera, Villnaueva de la Vera.

Homenatge Neus Sanmartí

El proper divendres 12 de desembre es farà l'acte de reconeixement a la trajectòria professional de la professora Neus Sanmartí, on impartirà una lliçó magistral. Tindrem ocasió de brindar per la seva nova etapa així com d'agrair-li la seva tasca al llarg de tants anys de dedicació a l'escola i a la formació de mestres.

La sessió es farà a la Sala d'Actes de la Facultat de Ciències de l'Educació de les 17 a les 20h. En Junta directiva de la SCEA s'ha acordat per unanimitat iniciar el procediment que contempla els estatuts, per tal de nomenar-la SÒCIA D'HONOR.

En reconeixement al seu recolzament a l'entitat, a la seva trajectòria professional i notorietat a l'àmbit de l'educació ambiental.

LES VOCALIES INFORMEN...

Servei de Documentació d'Educació Ambiental

El passat 26 de novembre el SDEA va presentar al Centre de Recursos Barcelona Sostenible un nou recull de recursos, el número 16, sota el títol Exemples pràctics X Bones pràctiques. En aquesta ocasió vam comptar amb la col·laboració de la Thaïs Borri de la Fundació Terra.

Us recordem que aquesta publicació, adreçada principalment al món educatiu, es fa en conveni amb l'Ajuntament de Barcelona.

A la primera part de la sessió, la Yolanda Monteiro com a responsable del SDEA, va explicar els reculls de recursos com a eina dirigida als educadors. A la segona part, la Thaïs Borri de la Fundació Terra, va presentar els recursos educatius que s'ofereixen des de l'entitat. I a la darrera part, els assistents van poder remenar i consultar els materials exposats que s'inclouen en el recull de recursos.

Per a tots aquells que no vau poder venir a la presentació, el teniu disponible en PDF a la següent direcció:

http://www.pangea.org/scea/documentos/recullrecursos/RRConsellspractics_X_bonespractiques_DEF.pdf

Donem la benvinguda a...

... Marcel Gutinell, amb núm. de soci 415

I a les voluntàries del Fòrum d'EA que van venir des de la Universitat de Girona. En mostra d'agraïment les hem fet sòcies, amb el primer any gratuït:

... Sílvia Pérez, amb núm. de sòcia 416

... Anna Giralt, amb núm. de sòcia 417

... Ivette Carné, amb núm. de sòcia 418

... Helena Clos amb núm. de sòcia 419

Subvencions, premis i ajuts

- **VI Premis d'Educació en Lleure**, que convoca la Fundació Lluís Carulla amb el suport de la Secretaria General de Joventut i del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya. S'atorgaran a projectes i experiències d'educació en el lleure que tinguin en compte i afavoreixin el sentiment de pertinença i el coneixement del país des d'un punt de vista lingüístic, cultural, geogràfic i històric. Termini: 11 de desembre
- L'Esplac, Esplais Catalans convoca un **Concurs de contes pels drets dels infants**. Contes infantils i juvenils il·lustrats sobre la Convenció dels Drets dels Infants, dins la Campanya "Vet aquí els nostres drets: contes per explicar els drets dels infants", amb motiu del 20è aniversari de l'aprovació de la Convenció dels Drets dels Infants i el 50è de la Declaració. Fins el 26 d'abril de 2009. Més informació

Formació

- **Curs de monitor/es de lleure especialitzats en cases de colònies**. Es treballaran aspectes com La infància i el medi, L'educació en el temps lliure i l'entitat d'esplai, El plantejament i els objectius educatius, El centre d'interès i el mètode de projectes, Tècniques de treball en grup i l'Educació Ambiental en la Casa de Colònies. El curs consta de 108 hores teòricotècniques, 20 hores de mòdul d'aprofundiment de cases de colònies i de 150 hores de pràctiques. S'obtindrà el Diploma de monitor d'activitats de lleure infantil i juvenil, i hi haurà la possibilitat de convalidar-lo com a crèdits de lliure elecció. El curs s'inicia el 9 de gener i s'acaba el 21 de març. El preu és de 211 euros i 187 euros pels monitors de la Federació Catalana de l'Esplai. Per més informació: <http://www.esplai.org/cursos/main.asp>
- **La Sostenibilitat en el Centre Educatiu**. Alguns temes del Temari són: Què és la sostenibilitat? L'educació per la sostenibilitat, Models i corrents d'educació ambiental, El lleure i l'educació ambiental, Els projectes educatius, Les activitats i recursos d'educació ambiental, L'Agenda 21: diagnòstic i acció. És un curs de 20 hores estructurades en 5 sessions de 4 hores, amb l'inici el dia 13 de gener i la seva finalització el 27 de gener. El preu és de 80 euros i 60 euros pels monitors de la federació Catalana de l'Esplai.

Us fem saber...

- La **Companyia de Teatre Xucrut** presenta l'obra "**No et consumeixis!**", una obra que reflexiona sobre els nostres temps i ritmes, la relació amb les nostres decisions, prioritats, valors, i per què no?, els nostres consums. El dia 10 de desembre a les 20.00 a la Sala d'Actes del Centre Cultural de la Sagrada Família. Més informació i inscripcions: Aula Ambiental del Punt Verd del barri de la Sagrada família – info@aulaambiental.org – www.aulaambiental.org – Telf. 934 350 547
- Us recomanem les activitats per aquest mes de desembre del **Centre de Recursos Barcelona Sostenible**:
 - Dimecres 10 de desembre: **Curs de conducció eficient**. Per aprendre a reduir el consum en la conducció del cotxe, amb pràctiques reals en cotxe d'autoescola. De 9 a 13 o de 15 a 19.
 - Dimecres 17 de desembre: **Meteorologia i Contaminació Atmosfèrica**. Visita al Centre Meteorològic Territorial de Catalunya. De 10 a 12.
- El proper 11 de desembre l'**OCEAS** farà la presentació de la publicació "**Canvi Climàtic i Crisi Energètica. Solucions comunes**" resultant del cicle de tertúlies i jornades realitzades el desembre de 2007. L'acte tindrà lloc a partir de les 18.30 hores a la Sala Sagarra de l'Ateneu Barcelonès (c/Canuda, 6)
- Activitats del **Parc de Collserola: On posem els peus?** Descobrir, tot passejant, algunes roques i minerals que conformen la serra de Collserola. Diumenge 14 de desembre de 10:30 a 13:30. Cal inscripció prèvia, trucant al telèfon 932 803 552
- El proper dimarts dia 18 de desembre, de 18 a 20 hores hi haurà una **xerrada informativa sobre el nou Pla Comptable**, a càrrec d'Isabel Arderiu i Antoni Gomez. Cal confirmar assistència abans del dia 11 de desembre. Més informació i inscripcions: tjussana@bcn.cat – www.bcn.cat/tjussana

- Les activitats del Museu de Ciències Naturals de Barcelona. Per més informació: museuciencies@bcn.cat – www.bcn.cat/museuciencies
 - **El joc de l'evolució** és un viatge al segle XIX per reviuere el moment en què els científics es van plantejar com es va produir l'evolució. Grans i petits es divertiran buscant les proves a través d'un joc i passant per les col·leccions geològiques i zoològiques del Museu. El diumenge 14 de desembre a les 12. Edifici de Zoologia.
 - L'Associació d'Amics del Museu de les Ciències Naturals ha organitzar la **III Gimcana dels errors**, un recorregut pel Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella on no tot és el que sembla ser. Una proposta per despertar la nostra fantasia i fer-nos rumiar una mica. El diumenge 28 de desembre de

10 a 14, als edificis de Zoologia i Geologia de la Ciutadella. Més informació: 93 319 69 12 – amicsmuseuciencias@bcn.cat

- **Les abelles de la mel** és una activitat que permet conèixer la vida de les abelles, com són les reines, les obreres, els abellots... Després es vestiran d'apicultors i es coneixeran els productes que s'aprofiten de les abelles. El dimarts 30 de desembre a les 12 hores.

- Les entitats AIRES (Associació Intersectorial de Recuperadors i Empreses Socials de Catalunya) i Salto de Eje organitzen el Primer Festival Residus Millor en Curt amb l'objectiu d'estimular iniciatives i premià els millors Guions Cinematogràfics de Curtmetratges, de ficció, documentals, d'animació i/o experimentals que tinguin relació directa amb la temàtica de Residus, del Reciclatge i del Medi Ambient. Per més informació: festival@residusmillorenurt.net

- Als cinemes hi ha una pel·lícula que es diu Cenizas del Cielo que explica la història d'un petit poble que està al costat d'una central tèrmica. Tot i ser una pel·lícula de ficció, tracta un tema de molta actualitat: el canvi climàtic, i la lluita per l'equilibri entre la necessitat del progrés i el respecte per la terra, la seva gent i el medi ambient. Podeu veure el trailer a:

<http://es.youtube.com/watch?v=YUwa4EGpR00>

- Recomanem el trailer d'un film francès que denuncia les conseqüències d'algunes pràctiques en agricultura, com l'ús dels pesticides:

<http://www.nosenfantsnousaccuseront-lefilm.com/>

SCEA

Societat Catalana d'Educació Ambiental

C. Aragó 281, 1r 1a. 08009 Barcelona.

Tel. 93 488 29 79 Fax 93 487 32 83

A/e: scea@pangea.org

www.pangea.org/scea

SDEA

Servei de Documentació d'Educació Ambiental

Centre de Recursos Barcelona Sostenible

C. Nil Fabra 20. 08012 Barcelona.

Tel. 93 237 47 43 Fax 93 237 08 94

A/e: documentacioambiental@bcn.cat

www.pangea.org/scea/sdea.htm